

П Р О Т О К О Л

Днес, 24.X.1963 г. се състоя съвещание в дирекцията на театъра, председателствувано от директора на театъра нар.арт. Филип Филипов.

На заседанието присъствуваха: партийния секретар Ал. Хаджихристов и учреденския профкомитет в състав: Емил Стефанов-председател и членове: Георги Раданов, Петко Карлуковски, Георги Попов и засл.арт.Л.Кабакчиев и Виолета Николова.

Др.Филипов уведоми присъстващите, че са се събрали за да разгледат три важни въпроса, свързани с художествения персонал на театъра, ^{за единия} ~~за~~ които му е направена устна бележка от страна на др.председател на Комитета по културата и изкуството за бавно придвижване.

Първия въпрос, това е въпроса за пенсионирането на актьорите. Той е придвижен в звената, които ръководят театъра и имаме пълното тяхно одобрение на предложението, което направихме. Уведомен съм, че този въпрос трябва да бъде разрешен обезателно до края на м.декември т.г. Ръководните звена - ЦК на БКП и Комитета са дълбоко убедени, че ние сами можем да придвижим въпроса до край. Указанията на др.министър са - при процедиране на пенсионирането да се постъпи съвсем културно с убеждаване и отличаване с всичко, което заслужават.

Аз смятам, че в първа категория трябва да бъдат включени народните и заслужили артисти, които подлежат на пенсиониране и които имат определен принос към Народния театър. На някои от тях ще се направи тържествена вечер, на други - портретни вечери. За някои от тях ще има и награди.

В друга категория ще бъдат артистите, на които ще бъдат поднесени цветя, топли думи за дейността им в театъра и обща вечеря.

Важното е тези хора да бъдат извикани и много внимателно да им се разясни защо те трябва да излязат от състава на театър и да бъдат убедени, че ще останат в почетната ведомост и ще бъдат викани за участие в нашите спектакли и за в бъдеще. Тримата от

тях - комунисти, които сами доброволно пожелаха да бъдат пенсионирани, ще приемат спокойно ~~приехлижките~~ решението, обаче бъдете сигурни, че от другите нито един няма да приеме, и заради това трябва да им се обясни внимателно.

За Стаматов е взето решение да се изнесе чествуване, на което ще бъде поздравен от страна на др.Будев, а ние ще разкажем спомени за него.

Често в театъра има и "Троянски кон". По един или друг начин отделни лица се стараят да изменят общото решение на художествения съвет, съгласувано с обществените организации при театъра. Такива са случаите на др.Бениеш, който настоява на Надежда Костова да ѝ се даде да играе и на Кр.Мирски, че е дълбоко убеден, че др. Буюклиева може още да играе. Но тези единични изказвания не могат да пречат на нашите общи решения, утвърдени и от институтите, които ни ръководят. Ако вие имате някакви съображения, но съвсем мотивирани, аз моля да се изкажете.

Забавянето на пенсионирането, което е моя лична грешка, пречи за придвижването на по-младите актьори. Напр.не мога да повиша Стефан Гецов, докато няма свободно място. Неестествено е той да стои в първа група, а в по-горни категории да има актьори, които резко се различат от него. Но освобождаването на актьорите, за които сме решили, не е за да освободят места, а заради това, че не могат пълноценно да играят и трябва да бъдат освободени от състава. Всеки режисьор има правото и след това да ги кани за участие в свои постановки. Има и други актьори, с малък творчески актив, но с малко навършени години и заради това, те не могат да бъдат освободени и ще трябва да чакаме второ прерасяване на въпроса. Но такива с навършени вече години за пенсия, следва да бъдат освободени. Напр.Марин Тошев и Иван Попов колко години трябва още да ги търпим. Вече няколко пъти ме питат ще обновя ли трупата на Народния театър или не. Това е един от укорите, които получавам от ЦК. Считат, че имам много християнско отношение и че повече така не трябва да продължава. Убеждението на профкомитета трябва да бъде, че Филипов не много остро постъпва, а напротив, много бавно и много изчаква при

решаване на тези важни въпроси за състава на театъра и това спомага на тези, които участвуват в разлагането на атмосферата на театъра. Профкомитетът трябва да вземе едно определено отношение по този въпрос и ако за някои отделни актьори има някакво предложение, въпроса ще бъде пререшен. Напр. Л. Алтънова чакам да навърши години за пенсия, за да бъде освободена. Аз нарочно давам този пример. Ст. Караламбов иска да излезе, заради това, че му се дават малки роли. Енчо Тагаров и като пенсионер ще го взимаме за боя, за епизодични роли. Всеки може да го ангажира, но това не може да бъде причина да не бъде освободен от състава. Напр. когато му дадох ролята на Сър Тоби той сам предложи да бъде освободен, а щом свалих пиесата, той престана да иска това.

Милка Магнева изяви недоволството си, че не е удостоена със звание с доста драстично писмо.

Веселин Симеонов е един много скромен актьор. Всякога приема и най-малка роля, взема живо участие и върши голяма обществена работа. За него въпрос не може да става.

Иван Попов - съвсем изкуствена работа.

Надежда Костова, Евтим Вълков, Марин Тошев - стоят, за какво?

Славка Славова стои във втора категория, Любомир Кабакчиев също във втора категория. Не чувствувате ли колко неправилно е това.

Предлагам:

1. Процедурата при убеждаване и уведомяване на пенсионерите да бъде такава: в състава на комисията да влизат профкомитетът, парт. секретар, представител на профсъюза и на Комитета. При някои случаи дори и да се протоколира. Въпроса трябва да бъде разрешен през м. ноември. Да се викат и да им се обясни защо се освобождават. За народните и заслужили артисти и на всички останали да им се каже, че остават в почетната ведомост.

Г. РАДАНОВ - Енчо Тагаров е висша категория, но каза, че желае да навърши три години, за оформяване на по-голяма пенсия.

ФИЛИПОВ - Да се направи писмо до Комитета, с което да се иска уреждането на въпроса и като пенсионери да могат да участвуват и им се заплаща на представление. Но аз съм сигурен, че Мирски няма никога да повика Буюклиева за представление. При срещата, която ще имате с др. министър или други институти, поставете и въпроса, че вие сте набелязали 30 души за пенсиониране, а в момента се освобождават само 13 и че е нужна една нова преоценка на творческия състав.

2. Друг въпрос, който стои за разрешаване, това е въпроса за дисциплината в театъра. При мен са идвали много хора да ми казват, че мерникът за наказания не е един и същи за всички. Пресен пример за това е Иван Тонев. Макар и наскоро наказан със сваляне на категория и последно предупреждение, той пак не дойде на представление.

Стефан Гецов - не се е държал етично с колегите си. Напр. Стефан Великов ме уведоми, че той разправял, че всички ни хранел. Аз ценя артиста и искам да го придвижа, но има и етично отношение на въпроса.

Други си служат пък със заплахи, че ще отидат при Т. Живков и пр.

Други пък се отказват от малките роли, които им се възлагат. Аз имам практика при малки роли да ги викам на ~~квккк~~ по-малък брой репетиции. И този въпрос стои с дялата си остротата и трябва да бъде поставен и пред другите институти, където ще бъдете викани или ще помолите да ви изслушат.

Тенчо Димитров ми каза, че и да бъде отстранен Иван Тонев пак ще го върнат. И в Съюза, и при министъра трябва за всички да мерите с еднакъв аршин. По тези въпроси сте много по-наясно и от мен как се отразява на целия състав.

3. Премахването на наднормените възнаграждения за една година също не е правилно. Аз смятам, че трябва да се даде еквивалент. Наднормено възнаграждение да се дава. По този начин ще

бъде възнаграден труда ~~им~~ актьорите, без да се отразява на категорията. Трябва да има някакво морално и материално възнаграждение. Впрочем, въпроса за наднорменото възнаграждение е бил повдигнат от тук пред министерството и другаде. За сега тези пари се дават от държавата под форма на персонални заплати, така че икономия не е направена, но по-правилно е те да бъдат давани като наднормено възнаграждение. Обмислете и дайте конкретни предложения по този въпрос. Няма да правим хаотични предложения. Вие може мъдро да прецените и да дадете своето мнение по този въпрос. При всички въпроси, които повдигнах, не ме шадете и посочете моите грешки и това, че бавно съм придвижвал нещата, но където сме еднакви - устоявайте до край, иначе сами ще създадем пробивите. А по този начин аз искам да получите и опитност като бъдещи ръководители.

Специално по въпроса за пенсионирането имам срок даден от министъра чрез устна забележка - да се проведе до края на м. декември.

От този общ план за разяснение може някои хора да се разграничат, като им се говори общо или по-отделно - Енчо Тагаров, Марин Тошев, Надя Костова. За последната министъра ме попита по телефона как стои въпроса с нейното излизане в "Сестри", за която се застъпва Бениеш. Отговорих му, че аз не съм администратор, а художествен ръководител и смятам, заедно с целия Художествен съвет, че Надежда Костова не може да излезе в тази роля. По тези въпроси и профкомитета трябва да вземе отношение.

На какво основание да се сърдя на другите, когато пропуски има от страна на отличените актьори - Тонев, Гецов. Напр. Раданов ми заяви, че и той няма да дойде на представление. Трябва да бъдем принципи.

РАДАНОВ - Министъра не иска да ни приеме.

ФИЛИПОВ - По отношение на моите слабости за отношението ~~им~~ към актьорите, критикувайте ме.

РАДАНОВ - По първия въпрос за пенсионирането на актьорите сме на едно мнение. По отношение на дисциплината смятам, че с много меки ръце се пипа. Сърцето на директора не му позволява да направи нещо лошо, но когато самия творец се подиграва със своята съдба, за мен тези колеги са рецидивисти. Не смятам, че трябва да ги считаме за пеленачета. Ако аз бях на мястото на директора, нямаше да допусна Тонев да стигне дори и до вратата на театъра. Естествено компромиси могат да се направят. При наказания да се прибегва до отстраняване за една година, за 6 месеца или окончателно. Вярвам, че високостоящите организации няма да разрешат да се махне Филипоз, за да запазят Иван Тонев. А ако има по-остри мерки, ще бъде по-добре и за театъра. Едни могат непрекъснато да седят в театъра за репетиции, представления, заседания, да вършат обществена работа, а други да се гордеят с правителствени отличия, но и сами да се отличават от другите с лошите си прояви, и да говорят на ляво и на дясно, че могат всичко да правят. По въпроса за Иван Тонев аз ще го направя обществено достойниие. Ние не сме балнеосанаториум, нека другаде си цери нервите.

Г. ПОПОВ - Иван Тонев е правил същите истории и в Бургаския театър. Случвало се е да се безпокоят до последния момент дали ще има представление или не, а други път е бил свестяван с шамари, за да играе.

РАДАНОВ - По въпроса за наднормените смятам, че когато човек повече работи, трябва и повече да получава. Особено, актьорите от по-малките категории трябва да бъдат възнаградени. Но все пак трябва да има таван - наднорменото възнаграждение да не ^{една втора от} надминава заплатата. Като член на профкомитета и по трите въпроса съм готов да гласувам.

Г. ПОПОВ - Не трябва да се позволява на актьорите да се отказват от малки роли.

Ем. СТЕФАНОВ - Отказвайки се от малки роли артистите отказват да изпълнят решението на Художествения съвет. Поведението на Спас Джонев е неоквествимо.

РАДАНОВ - С поведението си подронват авторитета на големи ръководители. Заплашват, че ще се оплачат на Т. Живков. Нашите ръководители на Партията, за да си починат от ежедневните грижи, търсят компанията на Стефан Гецов, който за мен е интересен човек, но той не трябва да злоупотребява и да подронва авторитета на първия ни ръководител.

Ем. СТЕФАНОВ - По всички въпроси сме единни с ръководството на театъра. Смятам, че между пиенето и пиянството трябва да се прави разлика. Всичките си пропуски и недостатъци оправдават с пиенето - Ст. Гецов, Сп. Джонев, но това не е само тяхна работа, а и наша работа, защото се отразява и на приходите на театъра, поради отменяне на спектакли по тези причини. Сп. Джонев е пиял цяла нощ в бара, а на другия ден е бол^{ен} и представлението в Брезник не можа да се състои.

П. КАРЛУКОВСКИ - По въпроса за пенсионирането ние предположихме повече хора, а виждам, че ще бъдат по-малко пенсиониранни. Въпроса за дисциплината е много важен.

Ал. ХАДЖИХРИСТОВ - По въпроса за наднормените възнаграждения смятам, че трябва да се изходи от една принципна база. По начало никой няма право да отменя нормите, но трябва да се направи практическо приложението им. Профкомитетът да не защитава само едната страна. Мисля, че в момента се готвели някакви щатни таблици, които обикновено са валидни за 6-8 години, а нас никой не ни е питал досега по този въпрос. А ние сме изправени пред катастрофа по отношение работниците, по-специално машинната служба. Навън такива техници получават 130 лв., а при нас 80 лв., макар че тука работата е много по-трудна. По другите въпроси съм единодушен.

ФИЛИПОВ - Профкомитетът да се срещне с др.Касамаков, министъра, др.Будев. Поискайте и писмено среди, което ще изиграе съществена роля. Така и вие ще се укрепите на своите убеждения.

ПРОТОКОЛЧИК:

Взвеш